LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PLĖTROS 2007–2012 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2007 m. rugsėjo 19 d. Nr. 1057
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1020 (Žin., 2006, Nr. 112-4273), 2 lentelės „Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įsipareigojimų įgyvendinimo priemonės“ 89 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtros 2007–2012 metų programą (pridedama).

2. Pavesti Švietimo ir mokslo ministerijai koordinuoti Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtros 2007–2012 metų programos (toliau vadinama – Programa) įgyvendinimą.

3. Rekomenduoti savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant Programą ir skirti iš savivaldybių biudžetų lėšų jai įgyvendinti.

4. Nustatyti, kad Programos įgyvendinimo priemonės, pateiktos Programos priede, finansuojamos atsižvelgiant į šalies finansines galimybes iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto atitinkamoms ministerijoms ir kitoms institucijoms, atsakingoms už Programos įgyvendinimą, numatytų asignavimų, Europos Sąjungos struktūrinės paramos fondų lėšų ir kitų teisėtai gautų lėšų.

MINISTRAS PIRMININKAS GEDIMINAS KIRKILAS

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRĖ ROMA ŽAKAITIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2007 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1057

IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PLĖTROS 2007–2012 METŲ PROGRAMA

I . BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtros 2007–2012 metų programos (toliau vadinama – ši Programa) paskirtis – didinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumą visoms gyventojų grupėms, mažinant socialinę atskirtį ir skirtumus tarp savivaldybių; užtikrinti lanksčias ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas, atitinkančias ilgalaikės ekonominės visuomenės plėtros perspektyvas; laiduoti gerą ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo kokybę, formuoti mokymosi visą gyvenimą pradmenis ir mažinti pasitraukimo iš mokymosi proceso riziką.

2. Rengiant šią Programą, atsižvelgta į Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003; Nr. 63-2853), Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos ratifikavimo“ (Žin., 1995, Nr. 60-1501), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą (Žin., 1996, Nr. 33-807), Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. IX-1700 (Žin., 2003, Nr. 71-3216), Vaiko gerovės valstybės politikos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 184 (Žin., 2005, Nr. 25-802), Nacionalinę demografinės (gyventojų) politikos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. 1350 (Žin., 2004, Nr. 159-5795), Keturioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. X-767 (Žin., 2006, Nr. 80-3143), Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatų įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 24 d. nutarimu Nr. 82 (Žin., 2005, Nr. 12-391), Europos Tarybos Ministrų Komiteto 2002 m. rugsėjo 18 d. rekomendacijas Rec (2002) 8 „Dėl rūpinimosi vaikais Europoje“.

3. Šioje Programoje vartojamos sąvokos:

Socialinė atskirtis – socialiniai, ekonominiai, kultūriniai apribojimai, kurie atsiranda asmenims, patiriantiems skurdą, nedarbą, esantiems įkalinimo įstaigoje ar grįžusiems iš jos, neturintiems pabėgėlio statuso, esantiems iš kitos kultūrinės aplinkos (kitakalbiai) ir dėl kitų socialinių ar asmeninių priežasčių negalintiems pritapti prie visuomenės.

Universalus daugiafunkcis centras – švietimo, kultūros ir socialines paslaugas vaikams bei vietos bendruomenei teikianti įstaiga, kurios veikla gali būti: ikimokyklinis, priešmokyklinis ir neformalusis vaikų švietimas, vaikų priežiūra dieną, neformalusis suaugusiųjų švietimas, švietimo pagalba, specialusis ugdymas, nuotolinis mokymas pagal formaliojo ir neformaliojo ugdymo programas ar jų modulius, pramoginė, sociokultūrinė, meninė vaikų ir suaugusiųjų veikla ir panašiai. Centro tikslines grupes ir atliekamų funkcijų apimtį nustato vietos savivaldos institucijos pagal vietos bendruomenės poreikius.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

4. Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu 2004 metais Klaipėdos universiteto atlikto tyrimo „Ikimokyklinio ugdymo pasirinkimo galimybės Lietuvoje“ duomenimis, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumas, kokybė ir veiksmingumas šiandien nepakankami. Tyrimas nustatė, kad į ikimokyklinio ugdymo įstaigą leidžiami vis jaunesni vaikai. Didžiuosiuose šalies miestuose vis dažniau pageidaujama, kad ikimokyklinio ugdymo įstaigose vaikai būtų ugdomi nuo gimimo iki vienerių metų. Tačiau Lietuvoje nėra nė vienos tokios ugdymo įstaigos. Pastaraisiais metais didėja priešmokyklinio ugdymo aprėptis. Priešmokyklinio ugdymo programose 2005 metais dalyvavo per 76 procentus šešiamečių. Tačiau priešmokyklinis ugdymas vis dar per menkai

prieinamas socialinės atskirties, socialinės rizikos šeimų ir kaimo vietovėse gyvenantiems vaikams. Visuomenė vis aktyviau vertina gaunamas paslaugas. Tyrimo duomenimis, daugiau kaip pusės tėvų netenkina ugdymo paslaugos. Tai skatina plėtoti ikimokyklinio ugdymo paslaugų įvairovę ir gerinti jų kokybę. Deja, savivaldybės per mažai analizuoja gyventojų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo poreikį, šeimų finansines galimybes, dėl to nėra optimalaus ir veiksmingo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugų tinklo.

5. Ikimokyklinis ugdymas glaudžiai susijęs su šeimos dalyvavimu darbo rinkoje, tačiau dėl jo nepakankamo prieinamumo ir kokybės dalis gyventojų neįstengia derinti darbo ir šeimos pareigų. Ypač šių galimybių stokoja moterys, kurios vienos augina vaikus. 2004–2005 metais Lietuvoje moterų dalyvavimas darbo rinkoje dėl vaikų priežiūros sumažėjo beveik 10 procentų. Kas penkioliktoje šeimoje vaikai iki 18 metų auga su vienu iš tėvų, 98 atvejais iš 100 tai motina. Tai mažina moters socialinį ir ekonominį aktyvumą, didina skurdą ir kliudo socialinei vaiko integracijai.

6. Vis mažiau moterų ryžtasi gimdyti antrą ar net pirmą vaiką, viena iš priežasčių – neišplėtotos paslaugos vaikams ir šeimai. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės prognozėmis, iki 2030 metų Lietuvoje gyventojų sumažės 9 procentais, t. y. gyvens 3,12 mln. gyventojų.

7. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, ikimokyklinio ugdymo įstaigų 2002–2005 metais mažėjo: lopšelių-darželių – nuo 531 iki 519; darželių – nuo 320 iki 241, mokyklų, turinčių ikimokyklinio ugdymo grupes, – nuo 155 iki 136. Pagrindinės priežastys: gimstamumo mažėjimas, emigracija, darbo rinkos pokyčiai, finansinės savivaldybių galimybės. Nors ikimokyklinio ugdymo įstaigų mažėja, bet dėl didėjančio gyventojų užimtumo, mažėjančio nedarbo ir pastaraisiais metais išaugusio priešmokyklinio ugdymo poreikio jas lanko vis daugiau šalies ikimokyklinio (2000 metais – 41 procentas, 2005 metais – 53 procentai) ir priešmokyklinio (2001 metais – 59 procentai, 2005 metais – 72 procentai) amžiaus vaikų. Besimokančių keturmečių Europos Sąjungos 2004 metų vidurkis – 86,3 procento.

8. Ikimokyklinio ugdymo būklė mieste ir kaime labai skirtinga ir nepalanki kaime gyvenantiems vaikams. Ikimokyklinio ugdymo įstaigas 2005 metais lankė 52,6 procento vaikų, mieste – 72,7 procento, kaime – 18,3 procento. Šiuos skirtumus lemia tam tikroje teritorijoje esančių įstaigų skaičius ir įvairūs socialiniai reiškiniai: nedarbas, skurdas, socialinė atskirtis ir panašiai. Miesto ir kaimo gyventojų skurdo lygis 2004 metais skyrėsi 14,4 procentinio punkto.

9. Pastaraisiais metais gyvėja ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo valdymo, organizavimo ir turinio formavimo decentralizavimo procesai – stiprėja vietos savivaldos vaidmuo, tačiau edukacinių ir socialinių paslaugų organizavimo sistema vis dar nelanksčiai prisitaiko prie specifinių tėvų poreikių ir galimybių. Menka ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių, švietimo pagalbos formų įvairovė, trūksta paslaugų, ypač specialiųjų poreikių turintiems ar migruojančių šeimų, ankstyvojo (0–3 metų) amžiaus vaikams. Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu 2005 metais Vilniaus pedagoginio universiteto, Lietuvos socialinių tyrimo instituto ir Lietuvos suaugusiųjų švietimo ir informavimo centro atlikto tyrimo „Švietimo pagalba šeimoms, auginančioms ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikus“ duomenimis, švietimo pagalba prieinamesnė ikimokyklines ugdymo įstaigas lankantiems vaikams ir jų šeimoms, taip pat šeimoms, gyvenančioms savivaldybių centruose, o ne periferijoje. Švietimo pagalba sutelkta švietimo įstaigose, kurios turi ikimokyklines ir priešmokyklines ugdymo grupes. Privatūs asmenys retai skatinami prisidėti prie ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo organizavimo plėtros, formų įvairinimo.

10. Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 (Žin., 2002, Nr. 113-5029), numatyta patenkinti visuomenės informacinius poreikius, pirmiausia pasirūpinus informacijos tinklų valstybine kalba prieinamumu visoje teritorijoje. Tačiau šeimos informuojamos ir konsultuojamos kol kas per mažai. Stokojama informacijos apie teikiamas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas, ypač kaimo vietovėse. Tai trukdo savivaldybėms adekvačiai įvertinti šeimos poreikius. Kita vertus,

šeimos, neturėdamos informacijos, negali pasinaudoti jau esamomis ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo galimybėmis.

11. Daugelio ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų ugdomoji aplinka neatitinka higienos reikalavimų, nepakankamai dėmesio skiriama vaikų sveikatos stiprinimui. Tai įrodo ir Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu 2004 metais Klaipėdos universiteto atliktas tyrimas „Ikimokyklinio ugdymo pasirinkimo galimybės Lietuvoje“, kurio duomenimis, 86 procentų tėvų netenkina vaikų sveikatos priežiūra ikimokyklinėse įstaigose. Nacionalinio sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo veikloje dalyvaujančios įstaigos sudaro palankesnes sąlygas stiprinti vaikų sveikatą, tačiau šiam tinklui priklauso tik 23,5 procento ikimokyklinio ugdymo įstaigų. Savivaldybės stokoja lėšų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas teikiančių įstaigų vidaus ir išorės aplinkai turtinti ir esamiems įrenginiams atnaujinti.

12. Ekonominio bendradarbiavimo plėtros organizacijos (EBPO) švietimo ekspertai 2002 metų Lietuvos švietimo apžvalgoje pažymėjo, kad lėtai pertvarkomas pedagogų rengimas. Studijų kokybės vertinimo centro 2005 metų ataskaitoje nurodytos dar tobulintinos pedagogų rengimo sritys: kritinis studentų mąstymas, reflektyviosios praktikos nuostatos ir įgūdžiai, taikomųjų tyrimų elementai dėstomuose dalykuose ir baigiamuosiuose darbuose, studentų gebėjimas diferencijuoti ugdymą, studentų laimėjimų vertinimas, ikimokyklinio ugdymo studijų programų holistinis kryptingumas ir kita. Ikimokyklinio ugdymo pedagogų kvalifikacijos tobulinimo, tęstinių studijų sistema nepakankamai sisteminga ir kryptinga, dažnai epizodiška. Daugiau dėmesio reikia skirti praktiniams pedagogų gebėjimams, t. y. mokymo individualizavimo, darbo su specialiųjų poreikių vaikais, dalykų integracijos ir kitiems.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

13. Šios Programos tikslas – atsižvelgiant į socialinius, kultūrinius ir ekonominius veiksnius, didinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumą ir veiksmingumą, gerinti kokybę.

14. Šios Programos uždaviniai:

14.1. didinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumą, ypač kaimo vietovėse;

14.2. plėtoti švietimo pagalbos teikimo galimybes ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams ir jų šeimoms;

14.3. gerinti sąlygas nevalstybinėms mokykloms, kitiems švietimo teikėjams teikti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas;

14.4. užtikrinti visuomenei prieinamą informaciją apie ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą;

14.5. gerinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas vykdančių įstaigų higienos, užkrečiamųjų ligų profilaktikos sąlygas ir aprūpinimą;

14.6. stiprinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas teiksiančių pedagogų rengimo metodologinius pagrindus;

14.7. didinti ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą organizuojančių ir šias paslaugas teikiančių darbuotojų kompetenciją ir prestižą;

14.8. atlikti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo stebėseną.

IV. NUMATOMI REZULTATAI

15. Padidės ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumas savivaldybių ir finansiniu požiūriu, ypač kaimo vietovėse. Tai mažins socialinę vaikų atskirtį, užtikrins lygias mokyklinio starto galimybes, ypač kaime gyvenantiems, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams. Iki 2012 metų ikimokyklinio ugdymo įstaigas lankys 25 procentai vaikų nuo 0 iki 3 metų (2005 metais – 21,3 procento), ne mažiau kaip 60 procentų 3–6 metų vaikų, kaimo vietovėse – ne mažiau kaip 40 procentų (2005 metais – 24,6 procento), ne mažiau kaip 8 procentai specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų; ne mažiau kaip 90 procentų 6–7 metų vaikų bus ugdomi pagal priešmokyklinio ugdymo programą (kaimo vietovėse – ne mažiau kaip 80 procentų, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų – ne mažiau kaip 10 procentų).

16. Iki 2012 metų ne mažiau kaip 25 procentai šeimų, auginančių 0–6 metų vaikus, gaus švietimo pagalbą. Ikimokyklinio ugdymo ir kitose švietimo pagalbą teikiančiose įstaigose bus įsteigta ne mažiau kaip 500 naujų socialinių, specialiųjų pedagogų, mokytojų padėjėjų ir kitų specialistų etatų.

17. Įvairės ikimokyklinio ugdymo paslaugų organizavimo formos. Naujus ikimokyklinio ugdymo modelius taikys ne mažiau kaip 30 procentų ikimokyklinio ugdymo įstaigų.

18. Daugės nevalstybinių mokyklų iniciatyvų teikti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas. Konkurso būdu bus paskatinta ne mažiau kaip 50 nevalstybinių mokyklų iniciatyvų. Bus organizuota ne mažiau kaip 10 mokymo programų nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo įstaigų steigėjams, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų teikėjams. Parengti 2 metodiniai leidiniai.

19. Bus užtikrinta visuomenei prieinama informacija apie ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą, jo įvairovę savivaldybėse.

20. Pagerės ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas vykdančių ugdymo įstaigų aprūpinimas ugdymo priemonėmis, bus sparčiau atnaujinama ir pritaikoma vidaus ir lauko aplinka. Per šios Programos įgyvendinimo laikotarpį bus nupirkta priemonių ne mažiau kaip už 100 litų vienam vaikui, kaimo vietovėse bus įsteigti 96 daugiafunkciai centrai ir renovuota 60 ikimokyklinio ugdymo įstaigų.

21. Pagausės ikimokyklinio ugdymo įstaigų, dalyvaujančių nacionalinio sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo veikloje – nuo 23 iki 30 procentų.

22. Parengtos metodologinių pagrindų studijų programos gerins ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas teiksiančių pedagogų rengimo kokybę, bus išleisti 5 metodiniai leidiniai dėstytojams, parengtos ir įgyvendintos 5 tikslinės kvalifikacijos tobulinimo programos dėstytojams, rengiantiems ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogus.

23. Ikimokyklinio ugdymo auklėtojų, priešmokyklinio ugdymo pedagogų, ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovų, kitų darbuotojų kvalifikacija bus tobulinama sistemingai pagal akredituotas kvalifikacijos tobulinimo programas. Bus organizuota ne mažiau kaip 2300 dienų seminarų, skirtų įvairių švietimo lygmenų specialistams mokyti, juose dalyvaus ne mažiau kaip 5500 klausytojų (kiekvienas klausytojas ne mažiau kaip 10 dienų).

24. Kas 3 metai bus atliekama ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo stebėsena savivaldybėse.

V. PROGRAMOS VERTINIMAS

25. Šios Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

25.1. kiek padaugėjo ikimokyklinio ugdymo programose dalyvavusių 0–3 metų vaikų (mieste ir kaime), procentais;

25.2. kiek padaugėjo ikimokyklinio ugdymo programose dalyvavusių 3–5 ar 6 metų vaikų (mieste ir kaime), procentais;

25.3. kiek padaugėjo priešmokyklinio ugdymo programose dalyvavusių 5 ar 6, 6 ar 7 metų vaikų (mieste ir kaime), procentais;

25.4. kiek specialiųjų poreikių vaikų dalyvauja ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose, procentais;

25.5. kiek padaugėjo ikimokyklinio ugdymo įstaigų, dalyvaujančių nacionalinio sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo veikloje, procentais;

25.6. kiek ikimokyklinio ugdymo įstaigų taiko naujus ikimokyklinio ugdymo organizavimo modelius, procentais;

25.7. kiek šeimų, auginančių 0–6 metų vaikus, gauna švietimo pagalbą, procentais;

25.8. kiek savivaldybėse įsteigta universalių daugiafunkcių centrų;

25.9. kiek lėšų skirta vienam ikimokyklinio ugdymo įstaigą lankančiam vaikui ugdymo priemonėms;

25.10. kiek renovuota ikimokyklinio ugdymo įstaigų;

25.11. kiek išleista ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdymui skirtų leidinių;

25.12. kiek parengta ir išleista metodinių leidinių;

25.13. kiek parengta kvalifikacijos tobulinimo programų, kiek jose dalyvavo ikimokyklinio ugdymo auklėtojų, priešmokyklinio ugdymo pedagogų, įvairių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo valdymo lygmenų vadovų, dėstytojų;

25.14. kiek konkurso būdu finansuota nevalstybinių mokyklų iniciatyvų;

25.15. kiek naujų etatų (specialiųjų pedagogų, psichologų, socialinių pedagogų, taikomosios kūno kultūros specialistų ir kitų) įsteigta ikimokyklinio ugdymo ir kitose švietimo pagalbą teikiančiose įstaigose;

25.16. kiek parengta stebėsenos ataskaitų.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

26. Šios Programos įgyvendinimo priemonių planas pateiktas priede.

27. Už šios Programos įgyvendinimo koordinavimą ir kontrolę atsakinga Švietimo ir mokslo ministerija. Šios Programos įgyvendinimo priemonėms administruoti, skelbti ir jų auditui atlikti gali būti naudojamos Europos Sąjungos struktūrinės paramos fondų lėšos. Šią veiklą vykdyti Švietimo ir mokslo ministerija gali įgalioti kitą instituciją.

28. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės, dalyvaujančios įgyvendinant šią Programą, kasmet iki gruodžio 15 d. Švietimo ir mokslo ministerijai teikia šios Programos įgyvendinimo priemonių vykdymo ataskaitas.

_____

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtros 2007–2012 metų programos priedas

IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PLĖTROS 2007–2012 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingi vykdytojai	Vykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. litų						
				iš viso	2007 metais	2008 metais	2009 metais	2010 metais	2011 metais	2012 metais
1. Didinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumą, ypač kaimo vietovėse	1.1. Parengti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853) 7 straipsnio 2 ir 3 dalių pakeitimus, įteisinančius ikimokyklinį ugdymą nuo gimimo, numatančius privalomo ikimokyklinio ugdymo paslaugų teikimo atvejus	Švietimo ir mokslo ministerija	2007 metai	Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas (toliau vadinama – VB) 0	0	0	0	0	0	0
				ES struktūrinės paramos fondai (toliau vadinama – SF) 0	0	0	0	0	0	0
	1.2. Įgyvendinti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 7 straipsnio 2 ir 3 dalių pakeitimus, nurodytus 1.1 punkte	Švietimo ir mokslo ministerija	2007–2012 metai	VB 13500	500	2000	2000	3000	3000	3000
				SF 0	0	0	0	0	0	0
	1.3. Parengti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2000, Nr. 91-2832;) 6 straipsnio pakeitimus, įteisinančius priešmokyklinį ugdymą kaip savarankiškąją savivaldybės funkciją	Švietimo ir mokslo ministerija	2009 metai	VB 0	0	0	0	0	0	0
				SF 0	0	0	0	0	0	0
	1.4. Parengti ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikti Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 785 (Žin., 2001, Nr. 57-2040; 2002, Nr. 119-5339), pakeitimo projektą – numatyti lėšas įvairesniems priešmokyklinio ugdymo modeliams organizuoti, įgyvendinti patvirtintą pakeitimą	Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2012 metai	VB 0	0	0	0	0	0	0
				SF 0	0	0	0	0	0	0
	1.5. Gerinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo	Švietimo ir	2007–2012	VB 4007	7	0	1000	1000	1000	1000

	organizavimą – numatyti vaikų vežiojimą, esant būtinybei tobulinti esamus ar parengti naujus teisės aktus	mokslo ministerija, savivaldybės	metai	SF 0	0	0	0	0	0	0
	1.6. Parengti Lietuvos higienos normos HN 75:2002 „Ikimokyklinio ugdymo įstaigos. Higienos normos ir taisyklės“, patvirtintos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. 102 (Žin., 2002, Nr. 27-968), pakeitimo projektą	Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija	2007 metai	VB 0	0	0	0	0	0	0
				SF 0	0	0	0	0	0	0
	1.7. Parengti, patvirtinti ir išbandyti naujus ikimokyklinio ugdymo organizavimo modelius	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2012 metai	VB0	0	0	0	0	0	0
				SF5948	0	222	1620	1217	2049	840
	1.8. Inicijuoti universalių daugiafunkcių centrų steigimą kaimo vietovėse (pritaikyti patalpas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programoms vykdyti, kitoms švietimo, kultūros paslaugoms vaikams ir vietos bendruomenei teikti)	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2007–2011 metai	VB14721	0	0	6000	6000	2721	0
				SF83419	40	38	10	25220	58111	0
	1.9. Rekonstruoti ikimokyklinio ugdymo įstaigų pastatus savivaldybėse pagal savivaldybių pateiktus rekonstravimo projektus	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2009 metai	VB0	0	0	0	0	0	0
				SF 28040	0	14000	14040	0	0	0
2. Plėtoti švietimo pagalbos teikimo galimybes ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams ir jų šeimoms	2.1. Diegti naujus švietimo pagalbos teikimo modelius ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių nelankantiems vaikams, prireikus tobulinti Švietimo pagalbos ikimokyklinio amžiaus vaiką namuose auginančiai šeimai teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. ISAK-842 (Žin., 2004, Nr. 94-3451), ir Švietimo pagalbos nelankančiam ugdymo įstaigos 5–6 metų vaikui teikimo tvarką, patvirtintą švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. ISAK-1809 (Žin., 2004, Nr. 8-211)	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2012 metai	VB5000	0	1000	1000	1000	1000	1000
				SF 1000	0	0	0	0	633	367

	2.2. Steigti pagalbos mokiniui įvairių specializacijų specialistų (psichologų, socialinių pedagogų, mokytojų padėjėjų, taikomosios kūno kultūros ir kitų) etatus ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir pedagoginėse psichologinėse tarnybose	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2009 metai	VB4000	0	2000	2000	0	0	0
				SF 0	0	0	0	0	0	0
	2.3. Vykdyti tikslines edukacines programas, skirtas ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikus auginančioms šeimoms, taip didinti šeimų atsakomybę ir kompetenciją ugdant vaikus	Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2012 metai	VB500	0	100	100	100	100	100
				SF 1500	0	0	0	0	63	1437
	2.4. Teikti konsultacinę ir metodinę pagalbą ikimokyklinio ugdymo įstaigoms, dalyvaujančioms nacionalinio sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo veikloje[1]	Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2012 metai	VB300	0	60	60	60	60	60
				SF0	0	0	0	0	0	0
3. Gerinti sąlygas nevalstybinėms mokykloms, kitiems švietimo teikėjams teikti ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą	3.1. Atlikti tyrimą siekiant nustatyti ikimokyklinio ugdymo įvairovės poreikį	Švietimo ir mokslo ministerija	2008 metai	VB30	0	30	0	0	0	0
				SF0	0	0	0	0	0	0
	3.2. Skatinti privačias iniciatyvas teikti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2009–2012 metai	VB200	0	0	50	50	50	50
				SF0	0	0	0	0	0	0
	3.3. Teikti konsultacinę ir metodinę pagalbą (mokymas, informaciniai leidiniai ir kita) nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo įstaigų steigėjams ir ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programų teikėjams	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2012 metai	VB0	0	0	0	0	0	0
				SF1000	0	0	0	0	40	960
4. Užtikrinti visuomenei prieinamą informaciją apie ikimokyklinį ir priešmokyklin	4.1. Rengti informacinę medžiagą, vykdyti socialinę reklamą apie ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2012 metai	VB350	0	70	70	70	70	70
				SF3000	0	0	680	610	680	1030
	4.2. Analizuoti gyventojų	Švietimo	2008–	VB120	0	40	80	0	0	0

[1] Ikimokyklinio ugdymo įstaigoms, dalyvaujančioms nacionalinio sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo veikloje, lėšos skiriamos konkurso būdu.

į ugdymą	informavimo apie ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą patirtį, finansuoti iniciatyvas ir skleisti geruosius pavyzdžius	ir mokslo ministerija, savivaldybės	2012 metai	SF1500	0	90	40	0	0	1370
5. Gerinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas vykdančių įstaigų higienos, užkrečiamųjų ligų profilaktikos sąlygas ir aprūpinimą	5.1. Gerinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas teikiančių švietimo įstaigų ugdomąją vidaus ir išorės aplinką	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2007–2012 metai	VB1500	500	1000	0	0	0	0
				SF3000	0	0	1428	1524	24	24
	5.2. Gerinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių, įsteigtų ne švietimo įstaigose, ugdomąją aplinką	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2012 metai	VB5000	0	1000	1000	1000	1000	1000
				SF0	0	0	0	0	0	0
6. Stiprinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas teiksiančių pedagogų rengimo metodologinius pagrindus	6.1. Parengti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas teikiantiems pedagogams rengti skirtą metodinę medžiagą	Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2012 metai	VB500	0	100	100	100	100	100
				SF3000	0	0	230	1	489	2280
	6.2. Inicijuoti tikslinių kvalifikacijos tobulinimo programų dėstytojams rengimą ir vykdymą	Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2012 metai	VB400	0	60	70	80	90	100
				SF1000	0	0	0	471	361	168
7. Didinti ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą organizuojančių ir šias paslaugas teikiančių darbuotojų kompetenciją ir prestižą	7.1. Įvertinti ikimokyklinio ugdymo auklėtojo ir priešmokyklinio ugdymo pedagogo darbo ir apmokėjimo sąlygas	Švietimo ir mokslo ministerija	2007 metai	VB50	50	0	0	0	0	0
				SF0	0	0	0	0	0	0
	7.2. Parengti ir vykdyti tikslines kvalifikacijos tobulinimo programas įvairiems ikimokyklinio ugdymo valdymo lygmenų vadovams	Švietimo ir mokslo ministerija	2009–2012 metai	VB0	0	0	0	0	0	0
				SF1500	0	0	0	0	1217	283
	7.3. Parengti ir vykdyti tikslines kvalifikacijos tobulinimo programas ikimokyklinio amžiaus vaikų auklėtojams ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams	Švietimo ir mokslo ministerija	2009–2012 metai	VB0	0	0	0	0	0	0
				SF5052	0	0	0	0	4000	1052
	7.4. Parengti metodinę medžiagą ir aprūpinti ja įstaigas, vykdančias ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	Švietimo ir mokslo ministerija	2007–2012 metai	VB500	200	300	0	0	0	0
				SF2500	0	0	0	0	1289	1211
	7.5. Palaipsniui didinti	Švietimo	2007–	VB0	0	0	0	0	0	0

	ikimokyklinio amžiaus vaikų auklėtojo ir priešmokyklinio ugdymo pedagogo tarifinio atlyginimo koeficientus[2]	ir mokslo ministerija	2012 metai	SF0	0	0	0	0	0	0
	7.6. Diegti dviejų auklėtojų, vienu metu dirbančių lopšelio grupėje, modelį – finansuoti antrojo auklėtojo etato steigimą	Švietimo ir mokslo ministerija, savivaldybės	2008–2012 metai	VB10000	0	5000	2000	1000	1000	1000
				SF0	0	0	0	0	0	0
8. Atlikti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo stebėseną	8.1. Patikslinti valstybės švietimo stebėsenos rodiklius, patvirtintus švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2692 (Žin., 2006, Nr. 3-80), ir suderinti juos su Europos Sąjungos rodikliais	Švietimo ir mokslo ministerija	2008 metai	VB0	0	0	0	0	0	0
				SF0	0	0	0	0	0	0
	8.2. Parengti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo stebėsenos rodiklius savivaldybėms	Švietimo ir mokslo ministerija	2008 metai	VB0	0	0	0	0	0	0
				SF0	0	0	0	0	0	0
	8.3. Kas 3 metai pagal Švietimo ir mokslo ministerijos nustatytus rodiklius savivaldybėse vertinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumą ir kokybę	Švietimo ir mokslo ministerija	nuo 2008 metų	VB120	0	60	0	0	60	0
				SF0	0	0	0	0	0	0
				VB60798	1257	12820	15530	13460	10251	7480
				SF141459	40	14350	18048	29043	68956	11022
			Iš viso	202257	1297	27170	33578	42503	79207	18502

[2] Priemonė įgyvendinama drauge su Naujos mokytojų darbo apmokėjimo sistemos įgyvendinimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 1231 (Žin., 2004, Nr. 146-5310).